
Γνωρίστε τα δικαιώματα που σας παρέχει η Οδηγία για τα θύματα

Maria McDonald, BL.

9-13 Blackhall Place
Dublin 7
Ireland

—

Τηλ. +353 7994504
Φαξ +3537994512
E-mail info@eujusticia.net

—

www.eujusticia.net

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1 ΛΕΞΕΙΣ-ΚΛΕΙΔΙΑ	4
2 ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ	11
3 ΠΩΣ ΔΗΜΙΟΥΡΓΟΥΝΤΑΙ ΟΙ ΟΔΗΓΙΕΣ ΤΗΣ ΕΕ;	12
1 ΠΡΟΤΑΣΗ	12
2 ΠΡΩΤΗ ΑΝΑΓΝΩΣΗ ΣΤΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ	12
3 ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΠΡΟΤΑΣΗ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ	12
4 ΠΡΩΤΗ ΑΝΑΓΝΩΣΗ ΣΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ	13
5 ΔΕΥΤΕΡΗ ΑΝΑΓΝΩΣΗ ΣΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ	13
6 ΣΥΝΔΙΑΛΛΑΓΗ ΚΑΙ ΤΡΙΤΗ ΑΝΑΓΝΩΣΗ	13
4 ΓΕΝΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ «ΟΔΗΓΙΑΣ ΓΙΑ ΤΑ ΘΥΜΑΤΑ»	14
5 Ο ΟΔΗΓΟΣ ΣΑΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΟΔΗΓΙΑ ΓΙΑ ΤΑ ΘΥΜΑΤΑ	16
6 ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΠΟΥ ΠΕΡΙΕΧΟΝΤΑΙ ΣΤΗΝ ΟΔΗΓΙΑ ΓΙΑ ΤΑ ΘΥΜΑΤΑ	19
A. ΤΟ ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΠΡΩΤΗ ΕΠΑΦΗ ΣΑΣ ΜΕ ΜΙΑ ΑΡΜΟΔΙΑ ΑΡΧΗ	19
B. ΥΠΟΒΟΛΗ ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑΣ/ ΜΗΝΥΣΗΣ – ΤΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΣΑΣ	20
Γ. ΤΟ ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΝΑ ΕΝΗΜΕΡΩΝΕΣΤΕ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΠΟΘΕΣΗ ΣΑΣ	21
Δ. ΤΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΣΑΣ ΚΑΤΑ ΤΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΤΗΣ ΠΟΙΝΙΚΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΠΟΙΝΙΚΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ	22
E. ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΤΩΝ ΘΥΜΑΤΩΝ	23
ΣΤ. ΤΟ ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ	24
Z. ΕΙΔΙΚΑ ΜΕΤΡΑ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ	25
H. ΠΑΙΔΙΑ ΘΥΜΑΤΑ	27
Θ. ΑΛΛΕΣ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ	28
7 ΧΡΗΣΙΜΕΣ ΕΠΑΦΕΣ	29

1 ΛΕΞΕΙΣ-ΚΛΕΙΔΙΑ

ΨΗΦΙΣΗ

Όταν μια Οδηγία γίνεται νόμος.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Προσάρτηση κειμένου στο κυρίως έγγραφο.

ΕΦΕΣΗ

Αμφισβήτηση της απόφασης ενός δικαστηρίου χαμηλότερου βαθμού ενώπιον ενός δικαστηρίου υψηλότερου βαθμού.

ΕΦΕΤΕΙΟ

Το δικαστήριο υψηλότερου βαθμού ενώπιον του οποίου μπορεί να αμφισβητηθεί η απόφαση ενός δικαστηρίου χαμηλότερου βαθμού.

ΥΠΟΘΕΣΗ

Μια νομική διαφορά μεταξύ δύο μερών (φυσικών ή νομικών προσώπων) που επιλύεται από ένα δικαστήριο ή μέσω κάποιας άλλης νομικής διαδικασίας.

ΠΑΙΔΙ

Ένα άτομο κάτω των δεκαοχτώ ετών.

ΚΟΙΝΗ ΘΕΣΗ

Περιγραφή της προσέγγισης της ΕΕ σε συγκεκριμένα θέματα ή ορισμένα ζητήματα γεωγραφικού χαρακτήρα. Τα Κράτη Μέλη πρέπει να τροποποιούν τις εθνικές πολιτικές τους έτσι ώστε αυτές να αντανακλούν τις κοινές θέσεις.

ΑΡΜΟΔΙΑ ΑΡΧΗ

Η αρμόδια αρχή είναι ο οργανισμός στον οποίο ένα θύμα υποβάλλει αρχικά μια καταγγελία/ μήνυση. Συνήθως είναι η αστυνομία.

ΣΥΝΔΙΑΛΛΑΓΗ

Μια διαδικασία οριστικής λήψης αποφάσεων που δρομολογείται εάν το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης δεν εγκρίνει όλες τις τροποποιήσεις που υιοθέτησε το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

Στόχος της είναι η υιοθέτηση ενός κοινού κειμένου ή η επίτευξη συμβιβασμού σχετικά με τις τροποποιήσεις ώστε στη συνέχεια να μπορεί να εγκριθεί από το Συμβούλιο και το Κοινοβούλιο. Βλ. επίσης «Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης» και «Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο».

ΠΡΟΞΕΝΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ

Οι υπάλληλοι που διορίζονται από μία κυβέρνηση για να ζήσουν και να εργαστούν σε μία ξένη χώρα όπου θα εκπροσωπούν τη δική τους χώρα και θα παρέχουν βοήθεια στους συμπατριώτες τους.

ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

Το θεσμικό όργανο της ΕΕ που αποτελείται από εκπροσώπους των κυβερνήσεων των Κρατών Μελών, δηλ. τους υπουργούς κάθε Κράτους Μέλους με αρμοδιότητα σε ένα συγκεκριμένο τομέα. Πρόκειται για βασικό όργανο λήψης αποφάσεων στη νομοθετική διαδικασία μαζί με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Βλ. επίσης «Κράτος Μέλος» και «Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο».

ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

Το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης εκδικάζει υποθέσεις μεταξύ Κρατών Μελών και θεσμικών οργάνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Φυσικά πρόσωπα, εταιρείες ή οργανισμοί/οργανώσεις μπορούν επίσης να φέρουν μια υπόθεση προς εκδίκαση ενώπιον του δικαστηρίου εφόσον πιστεύουν ότι τα δικαιώματά τους παραβιάστηκαν από ένα όργανο της ΕΕ. Το Δικαστήριο διασφαλίζει ότι το δίκαιο της ΕΕ εφαρμόζεται κατά τον ίδιο τρόπο σε όλα τα Κράτη Μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Βλ. επίσης «Κράτος Μέλος».

ΕΓΚΛΗΜΑ

Έγκλημα είναι μια πράξη που απαγορεύεται από το ποινικό δίκαιο.

ΠΟΙΝΙΚΟ ΑΔΙΚΗΜΑ

Μια πράξη ή παράλειψη που προβλέπεται από την ποινική νομοθεσία μιας χώρας, η παράβαση της οποίας μπορεί να οδηγήσει σε καταδίκη.

ΠΟΙΝΙΚΟ ΔΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ

Το δίκαιο που διέπει μια ποινική υπόθεση από τη στιγμή που ξεκινά η έρευνα της υπόθεσης μέχρι την ολοκλήρωση της δικαστικής διαδικασίας.

ΠΟΙΝΙΚΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

Νομική ενέργεια που δρομολογείται μετά την υποψία διάπραξης ενός ποινικού αδικήματος.

ΔΙΑΣΥΝΟΡΙΑΚΗ ΕΓΚΛΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ

Όπου ένα έγκλημα λαμβάνει χώρα σε περισσότερες από μια χώρες ή όπου ένα ποινικό αδίκημα διαπράττεται σε μια χώρα αλλά ο κατηγορούμενος ή ο ύποπτος δεν βρίσκεται πλέον σε αυτήν τη χώρα ή όπου οι συνέπειες του ποινικού αδικήματος εμφανίζονται και πέρα από τη χώρα στην οποία διαπράχθηκε το ποινικό αδίκημα. Βλ. επίσης «Ποινικό αδίκημα».

ΟΔΗΓΙΑ

Ένας νόμος της Ευρωπαϊκής Ένωσης που δεσμεύει τα Κράτη Μέλη. Μια Οδηγία μπορεί να παρέχει δικαιώματα στους πολίτες της ΕΕ τα οποία μπορούν να επιβάλλονται από τα δικαστήρια των Κρατών Μελών της ΕΕ. Επίσης, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή μπορεί να κινήσει τη διαδικασία επί παραβάσει κατά ενός Κράτους Μέλους της ΕΕ λόγω μη εφαρμογής μιας Οδηγίας από το εν λόγω Κράτος Μέλος. Βλ. επίσης «Διαδικασία επί παραβάσει», «Κράτος Μέλος» και «Ευρωπαϊκή Επιτροπή».

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ

Το εθνικό δίκαιο μιας χώρας.

ΕΞΟΔΑ

Τα έξοδα που επιβαρύνουν ένα θύμα εξαιτίας του ρόλου του στην ποινική διαδικασία, όπως τα ταξιδιωτικά έξοδα και ένα ελάχιστο ημερήσιο ποσό ως απώλεια εισοδήματος. Τα δικαστικά έξοδα του θύματος δεν περιλαμβάνονται.

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Το όργανο της Ευρωπαϊκής Ένωσης που εκπροσωπεί τα συμφέροντα της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Υποβάλλει καινούργια νομοθεσία στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο και διασφαλίζει ότι τα Κράτη Μέλη εφαρμόζουν ορθά το δίκαιο της ΕΕ.

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ

Το Κοινοβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Συνεργάζεται με το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης και την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για την άσκηση της νομοθετικής λειτουργίας του.

ΜΕΛΗ ΤΗΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ

Μέλος της οικογένειας είναι:

- i. ο/η σύζυγος του θύματος,
- ii. το άτομο που συμβιώνει με το θύμα έχοντας στενή σχέση μαζί του στο ίδιο σπίτι σε σταθερή και συνεχή βάση,
- iii. οι συγγενείς του θύματος σε ευθεία γραμμή,
- iv. τα αδέρφια του θύματος,
- v. τα τέκνα του θύματος.

ΑΠΟΦΑΣΗ-ΠΛΑΙΣΙΟ

Καθοδήγηση από την Ευρωπαϊκή Ένωση προς τα Κράτη Μέλη. Οι Αποφάσεις-Πλαίσιο δεν παρέχουν δικαιώματα στους πολίτες της Ευρωπαϊκής Ένωσης και χρησιμοποιούνται μόνο σε ορισμένα θέματα ποινικής δικαιοσύνης εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η Ευρωπαϊκή Ένωση μπορεί να κινήσει τη διαδικασία επί παραβάσει κατά ενός Κράτους Μέλους για μη εφαρμογή μιας Απόφασης-Πλαίσιο από το τελευταίο. Βλ. επίσης «Ευρωπαϊκή Επιτροπή», «Διαδικασία επί παραβάσει» και «Κράτος Μέλος».

ΕΜΦΥΛΗ ΒΙΑ

Είναι η βία που εκδηλώνεται κατά ενός ατόμου λόγω του φύλου, της ταυτότητας ή της έκφρασης του φύλου του. Είναι μια μορφή διάκρισης και περιλαμβάνει τη σεξουαλική βία, την παρενόχληση, το βιασμό, την προσβολή της γενετήσιας ελευθερίας, την εμπορία ανθρώπων, τη δουλεία και διάφορες μορφές βλαβερών πρακτικών, όπως οι καταναγκαστικοί γάμοι και τα «εγκλήματα τιμής».

ΕΦΑΡΜΟΓΗ

Η εφαρμογή ενός νόμου.

ΜΕΜΟΝΩΜΕΝΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

Τα θύματα αξιολογούνται μεμονωμένα σύμφωνα με την Οδηγία προκειμένου να διαπιστωθεί εάν χρειάζονται ειδικά μέτρα προστασίας για την κάλυψη των αναγκών τους.

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΠΙ ΠΑΡΑΒΑΣΕΙ

Η νομική διαδικασία που μπορεί να κινήσει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή κατά ενός Κράτους Μέλους εάν θεωρεί ότι το Κράτος Μέλος δεν έχει εκπληρώσει τις υποχρεώσεις του σύμφωνα με το δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Βλ. επίσης «Κράτος Μέλος» και «Ευρωπαϊκή Επιτροπή».

ΔΙΚΑΣΤΙΚΗ ΑΡΧΗ

Μια νομική αρχή που διορίζεται από το Κράτος η οποία ερμηνεύει και εφαρμόζει το νόμο με δεσμευτικό τρόπο.

ΝΟΜΙΚΗ ΑΡΩΓΗ

Η παροχή δικηγόρου που πληρώνεται από το κράτος σε ένα θύμα που αδυνατεί να πληρώσει τον δικηγόρο του.

ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

Νόμοι που έχουν ψηφιστεί από ένα εθνικό κοινοβούλιο.

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗ ΠΡΟΤΑΣΗ

Το σχέδιο ενός νομοθετήματος που ψηφίζεται και τροποποιείται από τα θεσμικά όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Αφού περάσει από τη διαδικασία λήψης αποφάσεων της συνήθους νομοθετικής διαδικασίας και εγκριθεί, η νομοθετική πρόταση γίνεται Οδηγία. Βλ. επίσης «Συνήθης νομοθετική διαδικασία» και «Οδηγία».

ΕΥΡΩΒΟΥΛΕΥΤΕΣ

Οι Ευρωβουλευτές ή Μέλη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου είναι οι άμεσα εκλεγμένοι εκπρόσωποι των Κρατών Μελών της ΕΕ. Βλ. επίσης «Κράτος Μέλος».

ΚΡΑΤΟΣ ΜΕΛΟΣ

Μια χώρα που είναι μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

ΕΠΙΣΗΜΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

Εκδίδεται κάθε εργάσιμη ημέρα σε όλες τις επίσημες γλώσσες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ενημερώνει τα Κράτη Μέλη για τη νεοεκδοθείσα νομοθεσία της ΕΕ, καθώς και για πληροφορίες και ανακοινώσεις της ΕΕ. Μια οδηγία είναι δεσμευτική μόνο εφόσον δημοσιευθεί στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Βλ. επίσης «Οδηγία» και «Κράτος Μέλος».

ΣΥΝΗΘΗΣ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

Η κύρια νομοθετική διαδικασία στο πλαίσιο της διαδικασίας λήψης αποφάσεων της ΕΕ. Πρόκειται για τη διεργασία μέσω της οποίας μια Οδηγία διοχετεύεται στα όργανα της ΕΕ, ψηφίζεται, τροποποιείται και τελικά υπογράφεται για να μετατραπεί σε νόμο. Βλ. επίσης «Οδηγία».

ΔΡΑΣΤΗΣ

Το άτομο που είναι υπεύθυνο για την πρόκληση βλάβης στο θύμα.

ΟΛΟΜΕΛΕΙΑ

Μεγάλες μηνιαίες συνεδριάσεις του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου που συγκεντρώνουν όλους τους Ευρωβουλευτές, τις Επιτροπές και τις πολιτικές ομάδες του Κοινοβουλίου όπου παρουσιάζουν τα αποτελέσματα της εργασίας τους επί μιας νομοθετικής πρότασης. Οι Ευρωβουλευτές συζητούν τη νομοθετική πρόταση και ψηφίζουν επί τροποποιήσεων. Βλ. επίσης «Ευρωβουλευτές» και «Νομοθετική Πρόταση».

ΤΕΚΜΗΡΙΟ ΑΘΩΟΤΗΤΑΣ

Η αρχή του δικαίου που προβλέπει ότι ένα άτομο είναι αθώο μέχρις ότου αποδειχθεί η ενοχή του.

ΣΚΕΠΤΙΚΟ

Εναρκτήριες δηλώσεις αναφορικά με μια Οδηγία. Βλ. επίσης «Οδηγία».

ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΗΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

Η διαδικασία κατά την οποία το θύμα και ο δράστης συναινούν ελεύθερα βουλήσει, με τη βοήθεια ενός ανεξάρτητου τρίτου μέρους, να συζητήσουν την επίλυση των μεταξύ τους θεμάτων που προκύπτουν από ένα ποινικό αδίκημα. Όλες οι υπηρεσίες αποκαταστατικής δικαιοσύνης πρέπει να είναι εμπιστευτικές εκτός εάν τα μέρη καταλήξουν σε διαφορετική συμφωνία. Παραδείγματα αποκαταστατικής δικαιοσύνης είναι οι οικογενειακές συσκέψεις, οι κύκλοι συζήτησης για την επιμέτρηση της ποινής και η διαμεσολάβηση μεταξύ θύματος και δράστη.

Ο ΡΟΛΟΣ ΤΩΝ ΘΥΜΑΤΩΝ ΣΤΗΝ ΠΟΙΝΙΚΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

Ο ρόλος του θύματος στην ποινική διαδικασία διαφέρει ανάλογα με το Κράτος Μέλος. Ο ρόλος του εξαρτάται από το εθνικό δίκαιο του Κράτους Μέλους και από το εάν το εν λόγω Κράτος Μέλος:

- α. Προβλέπει τη συμμετοχή του θύματος ως διάδικου στην ποινική διαδικασία
- β. απαιτεί βάσει νόμου ή ζητά από τα θύματα να συμμετάσχουν στην ποινική διαδικασία ως μάρτυρες

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ

Ένα έγγραφο που μεταφράζεται σε άλλη γλώσσα.

ΜΕΤΑΦΟΡΑ

Όταν τα Κράτη Μέλη τροποποιούν το εσωτερικό τους δίκαιο για να θέσουν σε ισχύ μια ευρωπαϊκή νομοθετική πράξη στη χώρα τους. Βλ. επίσης «Κράτος Μέλος».

ΣΥΝΘΗΚΗ

Μια διεθνής νομική συμφωνία μεταξύ χωρών.

ΘΥΜΑ

Ένα άτομο που έχει υποστεί σωματική βλάβη, διανοητική βλάβη, συναισθηματική βλάβη ή οικονομική ζημία λόγω ενός ποινικού αδικήματος.

Ένα μέλος της οικογένειας ενός ατόμου που πέθανε λόγω ποινικού αδικήματος, όπως ο φόνος εκ προμελέτης ή εξ αμελείας ή η πρόκληση θανατηφόρου ατυχήματος κατά την οδήγηση υπό την επήρεια μέθης, θεωρείται επίσης θύμα.

Ένα άτομο είναι θύμα ανεξάρτητα από το εάν ο δράστης έχει αναγνωριστεί, έχει ασκηθεί δίωξη εναντίον του ή έχει καταδικαστεί. Η σχέση μεταξύ θύματος και δράστη δεν παίζει ρόλο προκειμένου να διαπιστωθεί εάν ένα άτομο είναι θύμα.

ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΘΥΜΑΤΩΝ

Όλα τα θύματα πρέπει να έχουν πρόσβαση σε υπηρεσίες υποστήριξης, χωρίς χρέωση, πριν, κατά τη διάρκεια και για ένα χρονικό διάστημα μετά το πέρας της ποινικής διαδικασίας. Οι υπηρεσίες μπορούν να οργανώνονται από δημόσιους ή ιδιωτικούς οργανισμούς και να παρέχονται από εθελοντές ή από επαγγελματίες. Οι υπηρεσίες αυτές θα παρέχονται ακόμα και όταν δεν έχει κινηθεί καμία ποινική διαδικασία. Με αυτόν τον τρόπο διασφαλίζεται η πρόσβαση σε υπηρεσίες υποστήριξης ακόμα και των θυμάτων που επιλέγουν να μην καταγγείλουν ένα έγκλημα στην αστυνομία.

Οι εν λόγω υπηρεσίες υποστήριξης περιλαμβάνουν την παροχή πληροφοριών, υποστήριξης και συμβουλών σε σχέση με το ρόλο των θυμάτων, εάν υφίσταται, στην ποινική διαδικασία, περιλαμβανομένης της προετοιμασίας τους για παράσταση στη δίκη. Πρέπει, επίσης, να παρέχονται συμβουλές και πληροφορίες σχετικά με τις διαθέσιμες υπηρεσίες εξειδικευμένης υποστήριξης, την παροχή συναισθηματικής και ψυχολογικής υποστήριξης, καθώς και οικονομικά και άλλα ζητήματα.

ΕΝΔΟΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗ ΒΙΑ

Η βία που διαπράττεται κατά του θύματος από το/ τη σύζυγο, πρώην σύζυγο, σύντροφο, μέλος της οικογένειας ή άτομο που συμβίωσε ή συμβιώνει με το θύμα. Περιλαμβάνει κάθε είδος βίας, όπως τη σωματική, την ψυχολογική, τη σεξουαλική και την οικονομική βία που μπορεί να οδηγήσει σε συναισθηματική, σωματική, διανοητική βλάβη ή οικονομική ζημία.

2 ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

Επί του παρόντος, τα δικαιώματα των θυμάτων διαφέρουν από Κράτος Μέλος σε Κράτος Μέλος. Είναι σημαντικό να υπάρχουν τα ίδια δικαιώματα για τα θύματα σε ολόκληρη την Ευρωπαϊκή Ένωση όχι μόνο λόγω της μετακίνησης των Ευρωπαίων πολιτών εντός της ΕΕ για να ζήσουν, να εργαστούν, να σπουδάσουν ή να κάνουν διακοπές αλλά, επίσης, λόγω της αύξησης της διασυνοριακής εγκληματικότητας μεταξύ των Κρατών Μελών. Στο πλαίσιο του προγράμματος της Στοκχόλμης, ζητήθηκε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και τα Κράτη Μέλη να βελτιώσουν τους νόμους τους για την υποστήριξη και την προστασία των θυμάτων της εγκληματικότητας. Αποφασίστηκε ότι ο καλύτερος τρόπος για να θεσπιστούν τα ελάχιστα πρότυπα για την προστασία αυτών των δικαιωμάτων ήταν με μια σειρά βημάτων μέσω της εφαρμογής του «Οδικού Χάρτη της Βουδαπέστης».

Το πακέτο αυτό περιγράφει την *Οδηγία 2012/29/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη θέσπιση ελάχιστων προτύπων σχετικά με τα δικαιώματα, την υποστήριξη και την προστασία θυμάτων της εγκληματικότητας και για την αντικατάσταση της απόφασης-πλασίου 2001/220/ΔΕΥ του Συμβουλίου* η οποία θα αναφέρεται στο εξής ως «Οδηγία για τα θύματα». Το πακέτο αυτό εξηγεί ποια είναι τα δικαιώματα, η υποστήριξη και η προστασία που δικαιούται να λάβει ένα θύμα πριν, κατά τη διάρκεια και για ένα χρονικό διάστημα μετά το πέρας της ποινικής διαδικασίας.

Το εγχειρίδιο αυτό είναι το δεύτερο από μια νέα σειρά εκδόσεων με τίτλο 'Know Your Rights Guide' του δικτύου JUSTICIA σε σχέση με το πεδίο της ποινικής δικαιοσύνης της ΕΕ. Το Ευρωπαϊκό Δίκτυο για τα Δικαιώματα JUSTICIA είναι ένα πανευρωπαϊκό δίκτυο που αποτελείται επί του παρόντος από 11 οργανώσεις-μέλη: τη Βουλγαρική Επιτροπή επιτήρησης των συμφωνιών του Ελσίνκι, το Ευρωπαϊκό Κέντρο για τα Ανθρώπινα και Συνταγματικά Δικαιώματα (Γερμανία), το Ελληνικό Παρατηρητήριο των Συμφωνιών του Ελσίνκι, το Ίδρυμα επιτήρησης των συμφωνιών του Ελσίνκι για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα (Πολωνία), το Ίδρυμα Ελέγχου της Τήρησης των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (Λιθουανία), την Ουγγρική Ένωση για τις Πολιτικές Ελευθερίες, το Ιρλανδικό Συμβούλιο για τις Πολιτικές Ελευθερίες, το Λεττονικό Κέντρο για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα, την Ένωση για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα (Τσεχία), την Πρωτοβουλία της Ανοιχτής Κοινωνίας για Δικαιοσύνη (Ουγγαρία) και την οργάνωση Statewatch (Ηνωμένο Βασίλειο). Το Δίκτυο εργάζεται για να βελτιώσει τα δικαιώματα όλων των ατόμων που συμμετέχουν στις διαδικασίες της ποινικής δικαιοσύνης στα Κράτη Μέλη. Για περισσότερες πληροφορίες, επισκεφθείτε τον ιστότοπό μας στη διεύθυνση www.eujusticia.net. Επίσης, ανατρέξτε στη σελίδα «Επαφές» του παρόντος εγχειριδίου για τα στοιχεία επικοινωνίας κάθε οργάνωσης-εταίρου του Ευρωπαϊκού Δικτύου για τα Δικαιώματα JUSTICIA.

Σημειώσατε, επίσης, ότι όταν το εγχειρίδιο αναφέρεται στο «Κράτος Μέλος σας», αυτό μπορεί να ερμηνευτεί ως «στο Κράτος Μέλος όπου διαπράχθηκε το έγκλημα» ή «στο Κράτος Μέλος όπου ζείτε» (ανάλογα με την ενότητα του εγχειριδίου).

3 ΠΩΣ ΔΗΜΙΟΥΡΓΟΥΝΤΑΙ ΟΙ ΟΔΗΓΙΕΣ ΤΗΣ ΕΕ;

Η Οδηγία είναι ένα ευρωπαϊκό νομοθέτημα που θεσπίζει νομικές υποχρεώσεις για τα Κράτη Μέλη της ΕΕ. Η Οδηγία ξεκινά ως νομοθετική πρόταση ή ως πρόταση Οδηγίας η οποία ψηφίζεται και τροποποιείται στο πλαίσιο μιας διαδικασίας λήψης αποφάσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης που αποκαλείται «συνήθης νομοθετική διαδικασία». Σε αυτήν τη διαδικασία, ζητείται από το άμεσα εκλεγμένο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο σε συνεργασία με το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης (που εκπροσωπεί τις κυβερνήσεις των 27¹ Κρατών Μελών της ΕΕ) να εγκρίνει ένα σχέδιο νόμου. Η «συνήθης νομοθετική διαδικασία» αναφέρεται στη διαδικασία με την οποία μια Οδηγία διοχετεύεται στα θεσμικά όργανα της ΕΕ, ψηφίζεται ή τροποποιείται και τελικά υπογράφεται για να μετατραπεί σε νόμο. Τα βήματα αυτής της διαδικασίας αναφέρονται στη συνέχεια:

1 ΠΡΟΤΑΣΗ

Συνήθως, η νομοθετική πρόταση υποβάλλεται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Αυτό συμβαίνει συχνά μετά από μια διαδικασία διαβούλευσης με ειδικούς του τομέα. Ωστόσο, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο μπορεί επίσης να προτείνει νομοθεσία και, στην περίπτωση του τομέα της ελευθερίας, της ασφάλειας και της δικαιοσύνης, η πρόταση μπορεί να προέρχεται είτε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή είτε από το ένα τέταρτο των Κρατών Μελών. Η πρόταση δημοσιεύεται στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης και αποστέλλεται στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, στο Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης και στα εθνικά κοινοβούλια.

2 ΠΡΩΤΗ ΑΝΑΓΝΩΣΗ ΣΤΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ

Όταν η νομοθετική πρόταση αποστέλλεται στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Κοινοβούλιο υιοθετεί μια αρχική θέση. Στη συνέχεια, η πρόταση ανατίθεται σε μια κοινοβουλευτική επιτροπή του αρμόδιου τομέα (π.χ. στην περίπτωση της Οδηγίας σχετικά με το δικαίωμα ενημέρωσης στο πλαίσιο ποινικών διαδικασιών, ο φάκελος ανατέθηκε στην Επιτροπή Πολιτικών Ελευθεριών, Δικαιοσύνης και Εσωτερικών Υποθέσεων). Ορίζεται ένας εισηγητής που θα συντάξει ένα σχέδιο έκθεσης για συζήτηση στις πολιτικές ομάδες του Κοινοβουλίου. Στη συνέχεια, η Οδηγία συζητείται στην ολομέλεια του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου. Στις συνεδριάσεις της ολομέλειας συγκεντρώνονται όλοι οι Ευρωβουλευτές, οι επιτροπές και οι πολιτικές ομάδες για να παρουσιάσουν τα αποτελέσματα της εργασίας τους επί της νομοθετικής πρότασης. Οι Ευρωβουλευτές συζητούν το νομοθέτημα και ψηφίζουν επί των τροποποιήσεων. Στην ολομέλεια, το Κοινοβούλιο υιοθετεί μια θέση επί της νομοθετικής πρότασης με απλή πλειοψηφία. Η θέση αυτή ενδέχεται να περιέχει τροποποιήσεις επί της αρχικής νομοθετικής πρότασης. Εάν η θέση του Κοινοβουλίου δεν περιέχει καμία τροποποίηση και εάν το Συμβούλιο έχει κάνει επίσης δεκτή την αρχική πρόταση, η νομοθετική πρόταση μπορεί να εγκριθεί σε αυτό το στάδιο.

3 ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΠΡΟΤΑΣΗ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Σε αυτό το στάδιο, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή μπορεί να μεταβάλει τη νομοθετική της πρόταση έτσι ώστε να ενσωματώσει τροποποιήσεις του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου που πιστεύεται ότι θα βελτιώσουν την πρόταση και θα επιτρέψουν την επίτευξη συμφωνίας το συντομότερο δυνατό.

4 ΠΡΩΤΗ ΑΝΑΓΝΩΣΗ ΣΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

Η ανάγνωση στο Συμβούλιο και οι προπαρασκευαστικές εργασίες λαμβάνουν χώρα παράλληλα με τις συζητήσεις στο Κοινοβούλιο. Το Συμβούλιο μπορεί να υιοθετήσει μια θέση μόνο αφού ενεργήσει το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Αφού εξετάσει την πρόταση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου (τροποποιημένη ή όχι), το Συμβούλιο μπορεί να επιλέξει είτε να εγκρίνει τη νομοθετική πρόταση είτε να υιοθετήσει μια «κοινή θέση». Αυτό συμβαίνει όταν το Συμβούλιο δεν συμφωνεί με τις απόψεις που εκφράζει το Κοινοβούλιο. Αυτή η «κοινή θέση» προωθείται στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο μαζί με μια αιτιολογική έκθεση. Σε αυτό το στάδιο, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ενημερώνει επίσης το Κοινοβούλιο για τη γνώμη της επί της κοινής θέσης του Συμβουλίου.

Όπου είναι δυνατό, πραγματοποιούνται ανεπίσημες συναντήσεις εκπροσώπων και των τριών οργάνων, οι οποίες ονομάζονται «τριμερείς διάλογοι», προτού το Συμβούλιο προχωρήσει στην οριστική γνωστοποίηση της κοινής θέσης του. Οι συναντήσεις αυτές πραγματοποιούνται σε μια προσπάθεια να επισπευσθεί η διαδικασία και να επιτευχθεί συμφωνία για το πακέτο των τροποποιήσεων. Κάθε συμφωνία πρέπει στη συνέχεια να εγκριθεί μέσω των επίσημων διαδικασιών.

5 ΔΕΥΤΕΡΗ ΑΝΑΓΝΩΣΗ ΣΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ

Στη δεύτερη ανάγνωση, το Κοινοβούλιο εξετάζει την κοινή θέση του Συμβουλίου. Μπορεί να εγκρίνει ή να απορρίψει την κοινή θέση του Συμβουλίου οπότε είτε η πρόταση εγκρίνεται είτε το θέμα κλείνει οριστικά. Μπορεί, επίσης, να προτείνει τροποποιήσεις επί της κοινής θέσης του Συμβουλίου. Στη συνέχεια, η θέση αυτή επιστρέφει στο Συμβούλιο και στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Εάν το Συμβούλιο εγκρίνει όλες τις τροποποιήσεις του Κοινοβουλίου, η νομοθετική πρόταση μπορεί να εγκριθεί.

Εάν το Συμβούλιο δεν κάνει δεκτές όλες τις τροποποιήσεις του Κοινοβουλίου, το Κοινοβούλιο ενημερώνεται σχετικά και ξεκινά μια διαδικασία που ονομάζεται «συνδιαλλαγή».

6 ΣΥΝΔΙΑΛΛΑΓΗ ΚΑΙ ΤΡΙΤΗ ΑΝΑΓΝΩΣΗ

Εάν η νομοθετική πρόταση δεν στάθηκε δυνατό να εγκριθεί στις δύο πρώτες αναγνώσεις, ξεκινά η «συνδιαλλαγή». Μια Επιτροπή Αντιπροσώπων των 27 Κρατών Μελών και ένας ίσος αριθμός Μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου (ΜΕΚ) συγκεντρώνονται για να εξετάσουν τη θέση του Συμβουλίου και τις τροποποιήσεις του Κοινοβουλίου από τη δεύτερη ανάγνωση. Διεξάγονται διαπραγματεύσεις κατά τη διάρκεια ανεπίσημων τριμερών διαλόγων με μικρές ομάδες διαπραγματευτών από κάθε θεσμικό όργανο και με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να έχει διαμεσολαβητικό ρόλο.

Στη συνέχεια υπάρχει περιθώριο έξι εβδομάδων για την επίτευξη συμβιβασμού και τη σύνταξη ενός κοινού κειμένου. Εάν δεν υπάρξει συμφωνία σε ένα κοινό κείμενο, θεωρείται ότι η νομοθετική πράξη δεν έχει εγκριθεί. Εάν, ωστόσο, η Επιτροπή Συνδιαλλαγής εγκρίνει ένα κοινό κείμενο, αυτό προωθείται στο Συμβούλιο και στο Κοινοβούλιο για έγκριση. Αφού το κείμενο εγκριθεί από αμφότερα τα θεσμικά όργανα, η νομοθετική πρόταση υπογράφεται, δημοσιεύεται και γίνεται Οδηγία.

4 ΓΕΝΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ «ΟΔΗΓΙΑΣ ΓΙΑ ΤΑ ΘΥΜΑΤΑ»

ΓΕΝΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

Μέχρι πρόσφατα, η προστασία και η θέσπιση των ελάχιστων προτύπων για τα θύματα της εγκληματικότητας στην Ευρωπαϊκή Ένωση βασιζόταν στην Απόφαση-Πλαίσιο 2001/220/ΔΕΥ του Συμβουλίου, της 15^{ης} Μαρτίου 2001, σχετικά με το καθεστώς των θυμάτων σε ποινικές διαδικασίες. Η απόφαση-πλαίσιο προέβλεπε τα ελάχιστα δικαιώματα για τα θύματα της εγκληματικότητας κατά τη διάρκεια των ποινικών διαδικασιών, ωστόσο, δεν προχωρούσε αρκετά σε σχέση με την προστασία των δικαιωμάτων των θυμάτων.

Το Πρόγραμμα της Στοκχόλμης εγκρίθηκε από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο το Δεκέμβριο του 2009. Στο πλαίσιο του Προγράμματος της Στοκχόλμης, ζητήθηκε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και τα Κράτη Μέλη να εξετάσουν τρόπους βελτίωσης των μέτρων προστασίας, υποστήριξης και αναγνώρισης για όλα τα θύματα εγκληματικών πράξεων. Από τα Κράτη Μέλη ζητήθηκε να λάβουν υπόψη ιδιαίτερα τα θύματα τρομοκρατικών ενεργειών.

Τον Ιούνιο του 2011, το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης εξέδωσε ένα ψήφισμα σχετικά με τη σύνταξη ενός οδικού χάρτη για την ενίσχυση των δικαιωμάτων και της προστασίας των θυμάτων, ιδιαίτερα στις ποινικές διαδικασίες, που είναι γνωστός ως ο «Οδικός Χάρτης της Βουδαπέστης». Στο παράρτημα του Οδικού Χάρτη της Βουδαπέστης προβλεπόταν μια σειρά ενεργειών που έπρεπε να πραγματοποιηθούν για την ανάπτυξη και την προστασία των δικαιωμάτων των θυμάτων στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Ο οδικός χάρτης πορείας ανέφερε ότι η απόφαση-πλαίσιο έχρηζε συμπλήρωσης και αναθεώρησης καθώς ήταν ξεπερασμένη και ότι χρειαζόταν η εφαρμογή νέας νομοθεσίας για την προστασία των δικαιωμάτων των θυμάτων. Ως αποτέλεσμα, αναπτύχθηκε η Οδηγία για τα θύματα η οποία αντικατέστησε την Απόφαση-Πλαίσιο 2001/220/ΔΕΥ του Συμβουλίου, της 15ης Μαρτίου 2001, σχετικά με το καθεστώς των θυμάτων σε ποινικές διαδικασίες.

Αφού ένα Κράτος Μέλος υιοθετήσει μια Οδηγία, ποιες είναι οι υποχρεώσεις του;

Αφού υιοθετήσει την Οδηγία, το Κράτος Μέλος είναι υποχρεωμένο να τη μεταφέρει στο εσωτερικό του δίκαιο εντός συγκεκριμένης προθεσμίας (π.χ. εντός τριών ετών από τη δημοσίευση της Οδηγίας στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης). Μετά το πέρας της εν λόγω ημερομηνίας μεταφοράς, το Κράτος Μέλος πρέπει να έχει εφαρμόσει τουλάχιστον τα ελάχιστα πρότυπα που τίθενται από την Οδηγία. Ωστόσο, στα Κράτη Μέλη παρέχεται κάποια διακριτική ευχέρεια σχετικά με την ερμηνεία και την εφαρμογή ορισμένων διατάξεων μιας Οδηγίας. Τα Κράτη Μέλη μπορούν να επεκτείνουν τα δικαιώματα πέραν των ελάχιστων προτύπων που προβλέπονται στην Οδηγία.

Πώς διασφαλίζει η Ευρωπαϊκή Ένωση τη συμμόρφωση ενός Κράτους Μέλους;

Μετά το πέρας της ημερομηνίας για τη μεταφορά της Οδηγίας στο εθνικό δίκαιο, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή αξιολογεί σε ποιο βαθμό κάθε Κράτος Μέλος έχει θεσπίσει μέτρα ή, εάν είναι απαραίτητο, νομοθετικές προτάσεις προκειμένου να συμμορφωθεί με την Οδηγία. Κάθε Κράτος Μέλος αποστέλλει τα επισήμως εγκεκριμένα κείμενά του τα οποία εφαρμόζουν την Οδηγία στη χώρα του στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, η οποία τα εξετάζει προκειμένου να διασφαλίσει ότι το Κράτος Μέλος συμμορφώνεται με την Οδηγία.

Τι συμβαίνει στην περίπτωση που το Κράτος Μέλος μου δεν έχει εκπληρώσει τις υποχρεώσεις του μετά το πέρας της ημερομηνίας μεταφοράς και τι μπορώ να κάνω;

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή αποφασίζει, μετά την αξιολόγηση, εάν θα κινήσει ή όχι τη διαδικασία επί παραβάσει κατά ενός Κράτους Μέλους, κάτι που μπορεί να οδηγήσει σε δικαστική διαδικασία ενώπιον του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Εναλλακτικά, μπορείτε να υποβάλετε προσφυγή στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή κατά του Κράτους Μέλους σας, ζητώντας από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να κινήσει τη διαδικασία επί παραβάσει εναντίον του. Δεν χρειάζεται να έχουν παραβιαστεί τα δικαιώματά σας για να προχωρήσετε σε αυτήν την ενέργεια.

Ακολουθεί ο διαδικτυακός σύνδεσμος που θα σας κατευθύνει στην απαραίτητη ιστοσελίδα.

http://ec.europa.eu/eu_law/your_rights/your_rights_forms_en.htm

5 Ο ΟΔΗΓΟΣ ΣΑΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΟΔΗΓΙΑ ΓΙΑ ΤΑ ΘΥΜΑΤΑ

Τι είναι η Οδηγία για τα θύματα, πότε εφαρμόζεται και ποιες είναι οι υποχρεώσεις των Κρατών Μελών στο πλαίσιο της Οδηγίας;

Η Οδηγία είναι ένας νόμος της Ευρωπαϊκής Ένωσης που έχει υπογραφεί από όλα τα Κράτη Μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης (εκτός της Δανίας). Η Οδηγία αυτή εφαρμόζεται στις περιπτώσεις ποινικών αδικημάτων που διαπράττονται στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Επίσης, εφαρμόζεται σε σχέση με κάθε ποινική διαδικασία που εξελίσσεται στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Η Οδηγία αυτή τέθηκε σε ισχύ στις 15 Νοεμβρίου 2012 και απαιτεί από κάθε Κράτος Μέλος να εφαρμόσει νομοθεσία που θα παρέχει σε όλα τα θύματα εγκληματικών πράξεων κάποια ελάχιστα δικαιώματα, υποστήριξη και προστασία. Το θύμα θα πρέπει να έχει πρόσβαση στα ίδια δικαιώματα ανεξάρτητα από τον τόπο που διαπράχθηκε το έγκλημα στην Ευρωπαϊκή Ένωση, τον τόπο κατοικίας του θύματος στην ΕΕ, την εθνικότητα ή υπηκοότητα του θύματος.

Στόχος της Οδηγίας είναι να διασφαλίσει ότι σε όλα τα θύματα στα Κράτη Μέλη της ΕΕ παρέχεται η ίδια ενημέρωση, υποστήριξη και προστασία. Τα Κράτη Μέλη υποχρεούνται να εφαρμόσουν αυτήν την Οδηγία στη χώρα τους έως τις 16 Νοεμβρίου 2015. Για αντίτυπα της Οδηγίας, ανατρέξτε στη διεύθυνση: www.eujusticia.net

Τι είναι το «δικαίωμα στην ενημέρωση» και ποια είδη δικαιωμάτων προστατεύει η Οδηγία;

Επί του παρόντος το είδος ενημέρωσης που παρέχεται σε ένα θύμα σχετικά με τα δικαιώματά του διαφέρει από Κράτος Μέλος σε Κράτος Μέλος. Η Οδηγία για τα θύματα απαιτεί από όλα τα Κράτη Μέλη να διασφαλίζουν ότι στα θύματα παρέχεται τυποποιημένη ενημέρωση ανά την ΕΕ σχετικά με τα εξής δικαιώματα:

- Το δικαίωμα των θυμάτων να κατανοούν και να γίνονται κατανοητά
- Το δικαίωμα ενημέρωσης κατά την πρώτη επαφή τους με μια αρμόδια αρχή
- Το δικαίωμα των θυμάτων κατά την υποβολή καταγγελίας/ μήνυσης
- Το δικαίωμα ενημέρωσης για την υπόθεσή τους
- Το δικαίωμα σε υπηρεσίες διερμηνείας και μετάφρασης
- Το δικαίωμα πρόσβασης σε υπηρεσίες υποστήριξης θυμάτων
- Το δικαίωμα στην παροχή υποστήριξης από υπηρεσίες υποστήριξης θυμάτων
- Το δικαίωμα ακρόασης
- Τα δικαιώματά τους σε περίπτωση έκδοσης απόφασης για τη μη άσκηση δίωξης
- Το δικαίωμα στην παροχή διασφαλίσεων στο πλαίσιο των υπηρεσιών αποκαταστατικής δικαιοσύνης
- Το δικαίωμα στην παροχή νομικής αρωγής
- Το δικαίωμα απόδοσης των εξόδων τους
- Το δικαίωμα να ζητήσουν την έκδοση απόφασης για αποζημίωση από το δράστη κατά τη διάρκεια της ποινικής διαδικασίας
- Τα δικαιώματα των θυμάτων που κατοικούν σε άλλο Κράτος Μέλος
- Το δικαίωμα προστασίας
- Το δικαίωμα αποφυγής της επαφής μεταξύ θύματος και δράστη
- Το δικαίωμα προστασίας των θυμάτων κατά τη διάρκεια των ποινικών ερευνών
- Το δικαίωμα προστασίας της ιδιωτικής ζωής
- Ξεχωριστή αξιολόγηση των θυμάτων προκειμένου να προσδιοριστεί η ανάγκη για ειδική προστασία
- Το δικαίωμα προστασίας των θυμάτων που έχουν ανάγκη ειδικής προστασίας κατά τη διάρκεια της ποινικής διαδικασίας
- Το δικαίωμα προστασίας των παιδιών θυμάτων κατά τη διάρκεια της ποινικής διαδικασίας
- Εκπαίδευση των επαγγελματιών του τομέα

Η Οδηγία δημιουργεί νέα δικαιώματα στο Κράτος Μέλος μου;

Εξαρτάται από το Κράτος Μέλος σας. Η Οδηγία θεσπίζει τα ελάχιστα δικαιώματα, την ελάχιστη παροχή υποστήριξης και προστασίας στα θύματα έτσι ώστε να διασφαλίζει ότι ο νόμος είναι ο ίδιος για τα θύματα σε όλα τα Κράτη Μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ορισμένα δικαιώματα που περιέχονται στην Οδηγία ίσως περιλαμβάνονται ήδη στο εσωτερικό δίκαιο του Κράτους Μέλους σας.

Σε αυτήν την περίπτωση, η εν λόγω Οδηγία θα ενισχύσει αυτά τα δικαιώματα υποχρεώνοντας τα Κράτη Μέλη να τα κατοχυρώσουν. Ανατρέξτε στο οπισθόφυλλο του εγχειριδίου για τα στοιχεία επικοινωνίας μιας οργάνωσης στο Κράτος Μέλος σας που μπορεί να σας καθοδηγήσει σχετικά με το πώς η Οδηγία αυτή θα επηρεάσει το εσωτερικό δίκαιο στη χώρα σας.

Ποια είναι η τελική ημερομηνία για τη μεταφορά της Οδηγίας στο εσωτερικό δίκαιο των Κρατών Μελών;

Τα Κράτη Μέλη έχουν προθεσμία έως τις 16 Νοεμβρίου 2015 για να τροποποιήσουν το εσωτερικό τους δίκαιο έτσι ώστε να τεθεί σε ισχύ η Οδηγία στη χώρα τους.

Ποια Κράτη Μέλη πρέπει να συμμετάσχουν στην υιοθέτηση και εφαρμογή αυτής της Οδηγίας;

Αυστρία, Βέλγιο, Βουλγαρία, Κύπρος, Τσεχία, Εσθονία, Φινλανδία, Γαλλία, Γερμανία, Ελλάδα, Ουγγαρία, Ιρλανδία, Ιταλία, Λεττονία, Λιθουανία, Λουξεμβούργο, Μάλτα, Ολλανδία, Πολωνία, Πορτογαλία, Ρουμανία, Σλοβακία, Σλοβενία, Ισπανία, Σουηδία, Ηνωμένο Βασίλειο.

Μόνο η Δανία δεν υιοθέτησε αυτήν την Οδηγία, καθώς δεν υιοθετεί κανένα νομοθέτημα σε σχέση με ζητήματα δικαιοσύνης και εσωτερικών υποθέσεων. Κατά συνέπεια, η Δανία δεν υποχρεούται να συμμετάσχει στην εφαρμογή της «Οδηγίας για τα θύματα».

6 ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΠΟΥ ΠΕΡΙΕΧΟΝΤΑΙ ΣΤΗΝ ΟΔΗΓΙΑ ΓΙΑ ΤΑ ΘΥΜΑΤΑ

Α. ΤΟ ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΠΡΩΤΗ ΕΠΑΦΗ ΣΑΣ ΜΕ ΜΙΑ ΑΡΜΟΔΙΑ ΑΡΧΗ

Σε ποιες περιστάσεις πρέπει να μου παρέχεται ενημέρωση για τα δικαιώματά μου;

Η Οδηγία προβλέπει ότι πρέπει να σας παρέχονται ορισμένες πληροφορίες από μια «αρμόδια αρχή» (συνήθως την αστυνομία) κατά την πρώτη επαφή σας με εκείνη. Οι πληροφορίες που πρέπει να σας παρέχονται είναι οι εξής:

- α. Πληροφορίες σχετικά με ιατρικές και άλλες υπηρεσίες εξειδικευμένης υποστήριξης, όπως σε σχέση με την παροχή καταλύματος και ψυχολογικής υποστήριξης
- β. Πώς θα καταγγείλετε ένα ποινικό αδίκημα και ποιος είναι ο ρόλος σας στην ποινική διαδικασία
- γ. Πότε και πώς μπορείτε να αποκτήσετε προστασία από ένα δράστη και άλλα μέτρα προστασίας
- δ. Πότε μπορείτε να έχετε πρόσβαση σε νομική αρωγή και σε συμβουλές επί νομικών ζητημάτων
- ε. Πώς και πότε μπορείτε να λάβετε αποζημίωση από το δράστη
- στ. Πώς και πότε μπορούν να σας παρασχεθούν υπηρεσίες διερμηνείας ή μετάφρασης
- ζ. Εάν δεν είστε κάτοικος του Κράτους Μέλους στο οποίο διαπράχθηκε το έγκλημα, τότε πρέπει να ενημερωθείτε σχετικά με τυχόν ειδικά μέτρα, διαδικασίες ή διακανονισμούς που παρέχονται για να προστατέψετε τα συμφέροντά σας στο Κράτος Μέλος όπου είχατε την πρώτη επαφή σας με τις αρχές/ όπου καταγγείλατε το αδίκημα
- η. Οι διαδικασίες υποβολής καταγγελίας/ μήνυσης όταν τα δικαιώματά σας παραβιάστηκαν από την αρμόδια αρχή (αστυνομία) κατά την ποινική διαδικασία
- θ. Στοιχεία επικοινωνίας ώστε να μπορείτε να επικοινωνήσετε σχετικά με την υπόθεσή σας
- ι. Τυχόν διαθέσιμες υπηρεσίες αποκαταστατικής δικαιοσύνης
- ια. Η Οδηγία προβλέπει ότι τα θύματα πρέπει να ενημερώνονται επίσης για το πώς μπορούν να τους αποδοθούν τα έξοδά τους, όπως ταξιδιωτικά έξοδα και απώλεια εισοδήματος (μισθών), με τα οποία επιβαρύνθηκαν εξαιτίας του ρόλου τους στην ποινική διαδικασία.

Πότε πρέπει να μου παρασχεθεί αυτή η ενημέρωση για τα δικαιώματά μου;

Όλες οι πιο πάνω πληροφορίες πρέπει να σας παρασχεθούν κατά την πρώτη επαφή σας με την αρμόδια αρχή που είναι συνήθως η αστυνομία.

Ποιος πρέπει να μου παρέχει αυτήν την ενημέρωση;

Η πρώτη αρμόδια αρχή με την οποία έρχεστε σε επαφή είναι αυτή που πρέπει να σας ενημερώσει για τα δικαιώματά σας. Κατά την καταγγελία ενός εγκλήματος, αυτή η αρχή είναι συνήθως η αστυνομία.

Πώς πρέπει να μου παρασχεθεί αυτή η ενημέρωση;

Η ενημέρωση πρέπει να σας παρασχεθεί είτε προφορικά είτε γραπτά σε απλή και εύκολα κατανοητή γλώσσα. Εάν ανήκετε σε κάποια ευάλωτη ομάδα του πληθυσμού, θα πρέπει να ληφθούν υπόψη οι ιδιαίτερες ανάγκες σας. Σε μερικά Κράτη Μέλη, η αστυνομία θα σας δώσει μια ενημερωτική επιστολή ή ένα ενημερωτικό εγχειρίδιο για τα δικαιώματά σας.

Τι συμβαίνει στην περίπτωση που δεν καταλαβαίνω τη γλώσσα στην οποία μου παρέχεται αυτή η ενημέρωση;

Εάν είναι απαραίτητο, το Κράτος Μέλος σας πρέπει να σας παρέχει υπηρεσίες διερμηνείας ή μετάφρασης σε σχέση με αυτές τις πληροφορίες σε μια γλώσσα που καταλαβαίνετε.

B. ΥΠΟΒΟΛΗ ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑΣ/ ΜΗΝΥΣΗΣ – ΤΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΣΑΣ

Τι συμβαίνει όταν υποβάλλω καταγγελία/ μήνυση ενώπιον της αρμόδιας αρχής;

Όταν υποβάλλετε καταγγελία στην αρμόδια αρχή, θα πρέπει να λάβετε ένα επιβεβαιωτικό έγγραφο στο οποίο θα αναφέρεται το είδος, ο χρόνος και ο τόπος του εγκλήματος όπως και η ζημία που σας προξένησε. Εάν δεν μιλάτε τη γλώσσα, θα πρέπει να σας μεταφραστεί ώστε να μπορείτε να το καταλάβετε.

Έκανα διακοπές στην Ευρωπαϊκή Ένωση όταν μου επιτέθηκαν, ωστόσο, κατοικώ σε άλλο Κράτος Μέλος. Πού μπορώ να υποβάλλω καταγγελία/ μήνυση;

Όταν ένα ποινικό αδίκημα διαπράττεται σε ένα Κράτος Μέλος που δεν είναι το Κράτος Μέλος όπου κατοικείτε, πρέπει να σας πάρουν άμεσα κατάθεση αμέσως μόλις υποβάλλετε την καταγγελία/ μήνυση.

Εάν δεν μπορείτε να υποβάλλετε καταγγελία/ μήνυση στο Κράτος Μέλος όπου διαπράχθηκε το έγκλημα, μπορείτε να το πράξετε στην αρμόδια αρχή του Κράτους Μέλους όπου κατοικείτε. Στη συνέχεια, η καταγγελία/ μήνυση πρέπει να μεταβιβαστεί αμελλητί στην αρμόδια αρχή του Κράτους Μέλους όπου διαπράχθηκε το έγκλημα.

Υπάρχουν κάποια μέτρα που θα με βοηθήσουν να κατανοώ και να γίνομαι κατανοητός/ή από την αστυνομία;

Κάθε επικοινωνία μαζί σας πρέπει να γίνεται σε απλή γλώσσα, προφορικά ή γραπτά. Οποιαδήποτε επικοινωνία θα λαμβάνει υπόψη τα προσωπικά χαρακτηριστικά σας και κάθε τυχόν αναπηρία ή πρόβλημα που έχετε το οποίο δυσχεραίνει την ικανότητά σας να κατανοείτε και να γίνεστε κατανοητός/ή.

Πότε μπορούν να μου παρασχεθούν υπηρεσίες διερμηνείας και μετάφρασης;

Εάν δεν μιλάτε τη γλώσσα, θα πρέπει να σας παρασχεθούν υπηρεσίες διερμηνείας ή μετάφρασης χωρίς χρέωση εάν σας ανακρίνει ή σας υποβάλλει ερωτήσεις η αστυνομία ή ένας δικαστής.

Επιτρέπεται να συνοδεύομαι από κάποιον όταν υποβάλλω καταγγελία/ μήνυση στην αστυνομία;

Επιτρέπεται να συνοδεύεστε από ένα άτομο της επιλογής σας κατά την πρώτη επαφή σας με την αρμόδια αρχή (συνήθως την αστυνομία) εάν χρειάζεστε βοήθεια για να γίνετε κατανοητός/ή για να κατανοείτε σε σχέση με το έγκλημα. Ωστόσο, υπάρχει μια εξαίρεση σε αυτό το δικαίωμα. Δεν θα σας επιτραπεί να συνοδεύεστε από κάποιον εάν αυτό αντίκειται στα συμφέροντά σας ή εάν μπορεί να αποβεί επιζήμιο για την ποινική διαδικασία.

Γ. ΤΟ ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΝΑ ΕΝΗΜΕΡΩΝΕΣΤΕ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΠΟΘΕΣΗ ΣΑΣ

Πώς μπορώ να ενημερωθώ σχετικά με κάθε ποινική διαδικασία η οποία προκύπτει από την καταγγελία/ μήνυσή μου στην αστυνομία;

Πρέπει να επικοινωνήσουν μαζί σας χωρίς υπερβολική καθυστέρηση και να σας ενημερώσουν ότι έχετε δικαίωμα να λαμβάνετε ορισμένες πληροφορίες για την υπόθεσή σας, κατόπιν δικού σας αιτήματος. Μπορείτε να ζητήσετε ενημέρωση ως προς τα εξής:-

- Συνεχή ενημέρωση σε σχέση με το στάδιο της ποινικής διαδικασίας (εξαρτάται από το ρόλο σας στην ποινική διαδικασία). Σε εξαιρετικές περιπτώσεις ενδέχεται να μην σας παρασχεθεί αυτή η ενημέρωση εάν η ποινική υπόθεση ενδέχεται να επηρεαστεί εξ αυτού.
- Κάθε απόφαση για να μην προχωρήσει ή να τερματιστεί μια έρευνα ή να μην ασκηθεί δίωξη κατά του δράστη. Η ενημέρωση θα πρέπει να περιλαμβάνει και το αιτιολογικό ή μια συνοπτική αναφορά στο αιτιολογικό της εν λόγω απόφασης. Στη συνέχεια, μπορείτε να ασκήσετε έφεση κατά της απόφασης περί μη άσκησης δίωξης. Αυτό δεν ισχύει για αποφάσεις των ενόρκων.
- Τον τόπο και το χρόνο της δίκης και την κατηγορία κατά του δράστη.
- Κάθε οριστική απόφαση της δίκης, περιλαμβανομένου του αιτιολογικού ή μιας συνοπτικής αναφοράς στο αιτιολογικό της απόφασης.
- Κατόπιν αιτήματός σας, μπορείτε να ενημερωθείτε σχετικά με το πότε θα αφεθεί ελεύθερος ο δράστης ή εάν δραπέτευσε από τη φυλακή. Θα πρέπει επίσης να σας ενημερώσουν σχετικά με τα μέτρα που έχουν ληφθεί για τη προστασία σας όταν ο δράστης δραπετεύει ή αφήνεται ελεύθερος. Οι πληροφορίες αυτές πρέπει να παρέχονται τουλάχιστον όπου υπάρχει κίνδυνος να σας προξενήσει βλάβη ο δράστης.

Υποχρεούμαι να λαμβάνω αυτές τις πληροφορίες;;

Δεν υποχρεούστε να λαμβάνετε πληροφορίες για την υπόθεσή σας εάν δεν το επιθυμείτε. Εάν δεν επιθυμείτε να επικοινωνούν μαζί σας για να σας δίνουν πληροφορίες σχετικά με την υπόθεσή σας, θα πρέπει να το γνωστοποιήσετε στην αρμόδια αρχή.

Υπάρχουν κάποιες περιπτώσεις που ενδέχεται να επικοινωνήσουν μαζί μου παρόλο που έχω ζητήσει να μην ενημερώνομαι για την υπόθεση;

Θα επικοινωνήσουν μαζί σας για μια υπόθεση εάν συμμετέχετε στην ποινική διαδικασία, δηλ. εάν είστε μάρτυρας στην υπόθεση.

Δ. ΤΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΣΑΣ ΚΑΤΑ ΤΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΤΗΣ ΠΟΙΝΙΚΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΠΟΙΝΙΚΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ

Φοβάμαι ότι μπορεί να δω το δράστη στο δικαστήριο, υπάρχουν μέσα που θα με βοηθήσουν να τον/ την αποφύγω;

Ναι, έχετε το δικαίωμα να αποφύγετε την επαφή με το δράστη. Ωστόσο, αυτό το δικαίωμα δεν είναι απόλυτο. Η Οδηγία απαιτεί να προβλέπονται κατά την κατασκευή νέων δικαστικών μεγάρων ξεχωριστές αίθουσες αναμονής για τα θύματα. Επίσης, απαιτεί από τα Κράτη Μέλη την εφαρμογή μέτρων προκειμένου να αποφεύγεται η επαφή μεταξύ του θύματος ή μελών της οικογένειάς του με το δράστη. Επίσης, ενδέχεται να μην μπορείτε να αποφύγετε την επαφή με το δράστη λόγω του ρόλου σας στην ποινική διαδικασία.

Δεν θέλω να μάθουν όλοι ότι είμαι θύμα εγκληματικής πράξης. Έχω δικαίωμα προστασίας της ιδιωτικής μου ζωής;

Η Οδηγία απαιτεί από τα Κράτη Μέλη την υιοθέτηση μέτρων για την προστασία σας, περιλαμβανομένης της προστασίας της προσωπικής σας κατάστασης. Σε αυτό το πλαίσιο απαγορεύεται η δημοσίευση φωτογραφιών δικών σας και των μελών της οικογένειάς σας όταν έχετε ανάγκη ειδικής προστασίας (όπως αναφέρεται πιο κάτω). Εάν είστε παιδί θύμα, η ταυτότητά σας δεν πρέπει ποτέ να αποκαλυφθεί. Η Οδηγία επιδιώκει την επίτευξη αυτών των μέτρων ενθαρρύνοντας την αυτορρύθμιση από τα ίδια τα μέσα ενημέρωσης.

Έχω δικαίωμα ακρόασης στην ποινική διαδικασία;

Ναι, έχετε δικαίωμα ακρόασης κατά τη διάρκεια της ποινικής διαδικασίας, ωστόσο, το δικαίωμα αυτό θα υπόκειται στους κανόνες που προβλέπονται από το εθνικό δίκαιο.

Έχω δικαίωμα σε νομική αρωγή;

Μπορείτε να έχετε πρόσβαση σε νομική αρωγή μόνο όταν συμμετέχετε ως διάδικος στην ποινική διαδικασία.

Έχω δικαίωμα σε υπηρεσίες διερμηνείας και μετάφρασης κατά τη δικαστική διαδικασία;

Δικαιούστε υπηρεσίες διερμηνείας χωρίς χρέωση ανάλογα με το ρόλο σας στην ποινική διαδικασία και θα σας παρασχεθεί διερμηνεία και μετάφραση κατά την ενεργή συμμετοχή σας σε οποιαδήποτε δικαστική διαδικασία, παραδείγματος χάριν, εάν είστε μάρτυρας.

Μπορώ να ζητήσω τη μετάφραση εγγράφων;

Κατόπιν αιτήματός σας, θα σας παρασχεθεί μετάφραση των πληροφοριών, χωρίς χρέωση, στην περίπτωση που οι πληροφορίες είναι σημαντικές και συναφείς με το ρόλο σας στην ποινική διαδικασία.

Πώς και πότε δικαιούμαι να μου αποδοθούν τα έξοδά μου;

Πρέπει να ενημερωθείτε με ποιον τρόπο τα έξοδα, όπως τα ταξιδιωτικά έξοδα και η απώλεια εισοδήματος (μισθών), με τα οποία επιβαρύνεστε εξαιτίας του ενεργού ρόλου σας στην ποινική διαδικασία, μπορούν να σας αποδοθούν. Τα Κράτη Μέλη διαθέτουν τους δικούς τους εθνικούς νόμους σχετικά με το πώς μπορείτε να αιτηθείτε την απόδοση των εξόδων σας.

Πότε μπορούν να μου επιστραφούν τα περιουσιακά μου στοιχεία;

Εάν σας έχουν αφαιρεθεί κάποια περιουσιακά στοιχεία, θα πρέπει να σας επιστραφούν αμελλητί, εξαιρουμένων των περιπτώσεων όπου προκύπτει ζήτημα σε σχέση με την κυριότητά τους ή εάν είναι απαραίτητα ως αποδεικτικά στοιχεία κατά την ποινική διαδικασία.

E. ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΤΩΝ ΘΥΜΑΤΩΝ

Πώς και πότε μπορώ να έχω πρόσβαση σε υπηρεσίες υποστήριξης των θυμάτων;

Θα έχετε πρόσβαση σε υπηρεσίες υποστήριξης, χωρίς χρέωση, σύμφωνα με τις ιδιαίτερες ανάγκες σας πριν, κατά τη διάρκεια και για ένα χρονικό διάστημα μετά το πέρας της ποινικής διαδικασίας. Οι υπηρεσίες αυτές θα σας παρέχονται ακόμα και εάν δεν έχετε καταγγείλει το έγκλημα στην αστυνομία. Τα μέλη της οικογένειας μπορούν επίσης να έχουν πρόσβαση σε αυτές τις υπηρεσίες.

Ποιος παρέχει τις υπηρεσίες υποστήριξης των θυμάτων;

Οι υπηρεσίες υποστήριξης των θυμάτων μπορούν να οργανώνονται από δημόσιους ή ιδιωτικούς οργανισμούς και να παρέχονται από εθελοντές ή από επαγγελματίες.

Τι είναι οι υπηρεσίες υποστήριξης των θυμάτων;

Οι υπηρεσίες υποστήριξης των θυμάτων παρέχουν ενημέρωση για τα δικαιώματά σας και το ρόλο σας στις διαδικασίες της ποινικής δικαιοσύνης και σε αυτό το πλαίσιο θα πρέπει να σας προετοιμάζουν για να παραστείτε στο δικαστήριο. Οι υπηρεσίες υποστήριξης των θυμάτων μπορούν επίσης να προσφέρουν συναισθηματική και ψυχολογική υποστήριξη, συμβουλές για οικονομικά και πρακτικά ζητήματα που προκύπτουν λόγω του εγκλήματος, συμβουλές για τους κινδύνους και για το πώς να αποφύγετε τη δευτερογενή και επαναλαμβανόμενη θυματοποίηση, όπως και να σας παρέχουν ενημέρωση ή να σας παραπέμπουν σε υπηρεσίες εξειδικευμένης υποστήριξης.

Υπάρχουν υπηρεσίες εξειδικευμένης υποστήριξης των θυμάτων;

Ναι, η Οδηγία απαιτεί, κατ' ελάχιστον, την παροχή καταλύματος και στέγασης εάν κινδυνεύετε άμεσα να υποστείτε επαναλαμβανόμενη θυματοποίηση. Εάν είστε θύμα σεξουαλικής και ενδοοικογενειακής βίας θα πρέπει να σας παρέχονται στοχευμένες υπηρεσίες υποστήριξης όπως μετατραυματική υποστήριξη και συμβουλευτική υποστήριξη.

ΣΤ. ΤΟ ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ

Τι είναι το δικαίωμα προστασίας;

Τα Κράτη Μέλη θα διασφαλίζουν ότι εσείς και τα μέλη της οικογένειάς σας δεν θα υποστείτε δευτερογενή και επαναλαμβανόμενη θυματοποίηση, εκφοβισμό και αντίποινα. Στην προστασία αυτή περιλαμβάνεται και η προστασία από κάθε κίνδυνο σωματικής και συναισθηματικής βλάβης.

Πότε μπορεί να μου παρασχεθεί προστασία;

Τα Κράτη Μέλη πρέπει να διασφαλίζουν ότι υπάρχουν διαθέσιμα μέτρα για την προστασία τη δική σας και των μελών της οικογένειάς σας από τη δευτερογενή και επαναλαμβανόμενη θυματοποίηση, τον εκφοβισμό και τα αντίποινα. Σε αυτό το πλαίσιο πρέπει να σας παρέχουν προστασία από τον κίνδυνο της συναισθηματικής ή ψυχολογικής βλάβης. Επίσης, τα Κράτη Μέλη πρέπει να προστατεύουν την αξιοπρέπειά σας όταν καταθέτετε ως μάρτυρας ή όταν υποβάλλετε σε ερωτήσεις από υπηρεσίες της ποινικής δικαιοσύνης. Εάν κινδυνεύετε να υποστείτε σωματική βλάβη, θα απαιτείται από τα Κράτη Μέλη, εάν είναι απαραίτητο, να εφαρμόζουν μέτρα για τη σωματική προστασία τόσο τη δική σας όσο και των μελών της οικογένειάς σας. Τα Κράτη Μέλη θα δημιουργούν συνθήκες που θα σας επιτρέπουν να αποφύγετε την επαφή με το δράστη, εκτός εάν η επαφή επιβάλλεται από τη διαδικασία.

Επίσης, έχετε δικαίωμα προστασίας κατά τη διάρκεια της ποινικής έρευνας. Τα Κράτη Μέλη πρέπει να διασφαλίζουν ότι:

- α. Ο αριθμός των ανακρίσεων και των ιατρικών εξετάσεων πρέπει να διατηρείται στο ελάχιστο και να πραγματοποιούνται μόνο όταν είναι απαραίτητο.
- β. Οι ανακρίσεις πρέπει να διεξάγονται χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση αφού καταγγείλετε ένα ποινικό αδίκημα.
- γ. Μπορείτε να συνοδεύεστε από έναν αντίκλητο και ένα άτομο της επιλογής σας, εξαιρουμένων των περιπτώσεων που αυτό απαγορεύεται για νόμιμη και εύλογη αιτία.

Z. ΕΙΔΙΚΑ ΜΕΤΡΑ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ

Τι είναι η ανάγκη ειδικής προστασίας και ποιος τη δικαιούται;

Κάθε θύμα δεν αντιμετωπίζει το τραύμα ενός εγκλήματος με τον ίδιο τρόπο. Μερικά θύματα χρειάζονται περισσότερη βοήθεια από άλλα και ενδέχεται να χρειαστούν πρόσβαση σε υπηρεσίες εξειδικευμένης υποστήριξης για να ξεπεράσουν το τραύμα. Η Οδηγία προβλέπει την ξεχωριστή αξιολόγηση όλων των θυμάτων προκειμένου να εντοπίζονται εκείνα τα θύματα που χρήζουν επιπλέον προστασίας και που έχουν ανάγκη ειδικής προστασίας.

Πώς αποφασίζει ένα Κράτος Μέλος ποιος χρήζει επιπλέον προστασίας;

Όλα τα παιδιά θύματα τεκμαίρεται ότι έχουν ανάγκη ειδικής προστασίας καθώς είναι ευάλωτα στη δευτερογενή και επαναλαμβανόμενη θυματοποίηση, στον εκφοβισμό και στα αντίποινα.

Τα Κράτη Μέλη επιβάλλεται να πραγματοποιούν εγκαίρως ξεχωριστή αξιολόγηση όλων των θυμάτων εγκληματικών πράξεων. Προκειμένου να αποφασιστεί εάν ένα άτομο χρήζει ειδικής προστασίας, θα εξετάζονται τρία κριτήρια:

- α. Τα χαρακτηριστικά του θύματος
- β. Η φύση ή το είδος του σχετικού εγκλήματος και
- γ. Οι συνθήκες που περιβάλλουν το έγκλημα.

Επίσης, η ξεχωριστή αξιολόγηση θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη:

- α. Τη σοβαρότητα του εγκλήματος (παραδείγματος χάριν σε σχέση με θύματα της τρομοκρατίας, του οργανωμένου εγκλήματος και της εμπορίας ανθρώπων)
- β. Τα κίνητρα για το έγκλημα περιλαμβανομένων των διακρίσεων ή των προκαταλήψεων λόγω των προσωπικών χαρακτηριστικών του θύματος (παραδείγματος χάριν, εγκλήματα μίσους ή θύματα με αναπηρίες)
- γ. Οποιαδήποτε σχέση μεταξύ του θύματος και του δράστη που καθιστά το θύμα ιδιαίτερα ευάλωτο (με ιδιαίτερη εστίαση στην έμφυλη βία, στην ενδοοικογενειακή βία και στη σεξουαλική βία).

Ποια επιπλέον δικαιώματα παρέχονται στα θύματα που έχουν ανάγκη ειδικής προστασίας;

Εάν θεωρηθεί ότι χρειάζεστε μέτρα ειδικής προστασίας, τότε έχετε επιπλέον δικαιώματα όταν σας ανακρίνουν:-

- Οι ανακρίσεις πρέπει να διεξάγονται σε εγκαταστάσεις προσαρμοσμένες και σχεδιασμένες για ανάκριση.
- Πρέπει να διεξάγονται από επαγγελματία που έχει εκπαιδευτεί για αυτόν το σκοπό.
- Επίσης, πρέπει να διεξάγονται από το ίδιο πρόσωπο, εκτός αν αυτό αντίκειται στη χρηστή διαχείριση της δικαιοσύνης.
- Εάν είστε θύμα σεξουαλικής βίας, έμφυλης βίας ή ενδοοικογενειακής βίας, τότε η ανάκριση πρέπει να διεξάγεται από ένα άτομο του ίδιου φύλου με εσάς. Ωστόσο, αυτό δεν ισχύει για τον εισαγγελέα ή το δικαστή.
- Έχετε το δικαίωμα να αποφύγετε την οπτική επαφή με το δράστη κατά τη διάρκεια της ποινικής διαδικασίας. Πρέπει να εφαρμόζονται μέτρα ώστε να αποφεύγετε την οπτική επαφή με το δράστη ενώ παρέχετε αποδεικτικά στοιχεία. Εάν είναι απαραίτητο, μπορείτε να παρέχετε στοιχεία μέσω των τεχνολογιών επικοινωνίας ενώ μπορούν να χρησιμοποιηθούν άλλα μέτρα ώστε να διασφαλιστεί η δυνατότητα να ακούγεστε στην αίθουσα του δικαστηρίου χωρίς να βρίσκεστε πράγματι εκεί.
- Έχετε το δικαίωμα να μην ανακρίνεστε για την προσωπική σας ζωή. Από τα Κράτη Μέλη θα απαιτείται να εφαρμόσουν μέτρα για την αποφυγή υποβολής ερωτήσεων κατά τη διάρκεια της ποινικής διαδικασίας που δεν είναι απαραίτητες και που σχετίζονται με την προσωπική σας ζωή εάν δεν έχουν σχέση με το ποινικό αδίκημα.
- Έχετε το δικαίωμα σε δίκη χωρίς ακροατήριο. Πρέπει να εφαρμόζονται μέτρα προκειμένου η δίκη να μπορεί να διεξαχθεί χωρίς την παρουσία ακροατηρίου.

Υπάρχουν μέτρα που με προστατεύουν από τον υπερβολικό αριθμό ανακρίσεων και ιατρικών εξετάσεων;

Ο αριθμός των ανακρίσεων και των ιατρικών εξετάσεων πρέπει να διατηρείται στο ελάχιστο και να πραγματοποιούνται μόνο όταν είναι αυστηρώς απαραίτητο. Επίσης, κατά τη διάρκεια των ποινικών ερευνών μπορείτε, σε ορισμένες περιστάσεις, να συνοδεύεστε από ένα άτομο της επιλογής σας και έναν αντίκλητο.

Η. ΠΑΙΔΙΑ ΘΥΜΑΤΑ

Ποια είναι τα δικαιώματα των θυμάτων που είναι παιδιά σύμφωνα με την Οδηγία;

Τεκμαίρεται ότι όλα τα παιδιά θύματα χρήζουν ειδικών μέτρων προστασίας.

Ποια είναι τα ειδικά μέτρα προστασίας που δικαιούται ένα παιδί θύμα;

Όλες οι ανακρίσεις που διεξάγονται με ένα παιδί θύμα κατά τη διάρκεια μιας ποινικής έρευνας μπορούν να βιντεοσκοπηθούν και στη συνέχεια να χρησιμοποιηθούν ως αποδεικτικά στοιχεία σε μια ποινική διαδικασία.

Οι αρμόδιες αρχές πρέπει να ορίζουν έναν ειδικό εκπρόσωπο για τα παιδιά θύματα σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο έτσι ώστε ο κηδεμόνας ή οι γονείς του παιδιού να μην εκπροσωπούν το παιδί λόγω σύγκρουσης συμφερόντων ή στις περιπτώσεις που το παιδί έχει απομακρυνθεί από την οικογένειά του ή δεν συνοδεύεται. Το παιδί δικαιούται, επίσης, να έχει δικηγόρο όπου υπάρχει σύγκρουση συμφερόντων μεταξύ των γονέων ή του κηδεμόνα και του παιδιού.

Θ. ΑΛΛΕΣ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

Έχω δικαιώματα ή δυνατότητα προσφυγής εάν ληφθεί απόφαση να μην ασκηθεί δίωξη;

Έχετε το δικαίωμα να ζητήσετε αναθεώρηση οποιασδήποτε απόφασης για μη άσκηση δίωξης αναλόγως με το ρόλο σας στη διαδικασία.

Πώς μπορώ να καταγγείλω την παραβίαση των δικαιωμάτων μου που πηγάζουν από την Οδηγία;

Η Οδηγία προβλέπει ότι τα Κράτη Μέλη θα παρέχουν ενημέρωση στα θύματα σχετικά με τις υπάρχουσες διαδικασίες για την υποβολή καταγγελίας λόγω παραβίασης των δικαιωμάτων τους από τις αρμόδιες αρχές στο πλαίσιο της ποινικής διαδικασίας. Κάθε Κράτος Μέλος είναι εκείνο που θα αποφασίζει σχετικά με τη θέσπιση και εφαρμογή των εν λόγω διαδικασιών για την υποβολή καταγγελίας.

Πότε μπορώ να χρησιμοποιήσω τις υπηρεσίες αποκαταστατικής δικαιοσύνης;

Οι υπηρεσίες αποκαταστατικής δικαιοσύνης δεν ενδείκνυνται σε όλες τις περιπτώσεις. Παρέχονται μόνο όταν ο δράστης έχει αποδεχθεί τα βασικά στοιχεία και γεγονότα της υπόθεσης που στρέφεται εναντίον του/της, εφόσον το μέτρο αυτό θα είναι προς το συμφέρον σας και κάθε ανάμειξη θα βασίζεται στην ελεύθερη και ενημερωμένη συναίνεσή σας. Η Οδηγία προβλέπει τα ελάχιστα πρότυπα που πρέπει να πληρούνται κατά την παροχή οποιουδήποτε μέτρου αποκαταστατικής δικαιοσύνης.

Ανησυχώ μήπως η αστυνομία και άλλοι οργανισμοί δεν διαθέτουν την απαραίτητη εκπαίδευση για να αντιμετωπίσουν τις ανάγκες μου.

Η Οδηγία απαιτεί την εκπαίδευση όλων των επαγγελματιών που εργάζονται με τα θύματα έτσι ώστε να αυξηθεί η ευαισθητοποίησή τους στις ανάγκες των θυμάτων και να μπορούν να αντιμετωπίσουν τα θύματα με αμεροληψία, σεβασμό και επαγγελματισμό. Το επίπεδο εκπαίδευσης πρέπει να καθορίζεται από το επίπεδο της επαφής τους με τα θύματα εγκληματικών πράξεων.

Η Οδηγία τονίζει ότι η αστυνομία και το προσωπικό που στελεχώνει τα δικαστήρια πρέπει να λαμβάνει γενική και εξειδικευμένη εκπαίδευση. Συνιστάται επίσης η εξειδικευμένη εκπαίδευση των δικηγόρων και των ατόμων που εργάζονται στις υπηρεσίες υποστήριξης των θυμάτων. Οι δικαστές και οι εισαγγελείς θα πρέπει επίσης να περνούν από εκπαίδευση αναφορικά με τις ανάγκες των θυμάτων.

7 ΧΡΗΣΙΜΕΣ ΕΠΑΦΕΣ

Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με το Ευρωπαϊκό Δίκτυο για τα Δικαιώματα JUSTICIA, ανατρέξτε στον ιστότοπο www.eujusticia.net. Οι διευθύνσεις των ιστότοπων των οργανώσεων-μελών του Ευρωπαϊκού Δικτύου για τα Δικαιώματα JUSTICIA αναφέρονται πιο κάτω:

Χώρα	Οργάνωση	Περιγραφή
Ιρλανδία (Επικεφαλής της σύμπραξης και Δυτικοευρωπαϊκός σχηματισμός)	Ιρλανδικό Συμβούλιο για τις Πολιτικές Ελευθερίες (ICCL) (1976) www.iccl.ieand www.eujusticia.net	Με έδρα στο Δουβλίνο, το ICCL είναι μια ιρλανδική ανεξάρτητη οργάνωση πρόασης των ανθρωπίνων δικαιωμάτων που ελέγχει, παρέχει εκπαίδευση και μάχεται υπέρ της προστασίας και προαγωγής των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στην Ιρλανδία. Το ICCL είναι ο επικεφαλής εταίρος του δικτύου JUSTICIA.
Γερμανία (Δυτικοευρωπαϊκός σχηματισμός)	Ευρωπαϊκό Κέντρο για τα Συνταγματικά και Ανθρώπινα Δικαιώματα (ECCHR) (2007) www.ecchr.de	Το ECCHR είναι μια ανεξάρτητη, μη κερδοσκοπική νομική και εκπαιδευτική οργάνωση για την προστασία των πολιτικών και ανθρωπίνων δικαιωμάτων στην Ευρώπη. Το ECCHR ασχολείται με τον καινοτόμο στρατηγικό νομικό σχεδιασμό και εργάζεται σε δύο κύριους τομείς: επαγγελματικά και ανθρώπινα δικαιώματα και διεθνή εγκλήματα και λογοδοσία.
Βουλγαρία (Ανατολικοκεντροευρωπαϊκός σχηματισμός)	Βουλγαρική Επιτροπή επιτήρησης των συμφωνιών του Ελσίνκι (1992) www.bghelsinki.org	Η Βουλγαρική Επιτροπή επιτήρησης των συμφωνιών του Ελσίνκι είναι μια ανεξάρτητη, μη κυβερνητική οργάνωση που εργάζεται για το νομικό στρατηγικό σχεδιασμό και τη νομική προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στη Βουλγαρία. Το έργο της εστιάζει σε επιλεγμένους τομείς όπως οι διακρίσεις, η ελευθερία του συνέρχεσθαι και του συνεταιρίζεσθαι, η ελευθερία εκφράσεως, το δικαίωμα στην ιδιωτική ζωή, τα βασανιστήρια και η κακομεταχείριση από τους υπαλλήλους των δυνάμεων επιβολής του νόμου.
Τσεχία	Ένωση για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα (LIGA) (2002) www.lip.cz	Η LIGA είναι μια ανεξάρτητη, μη κερδοσκοπική οργάνωση που εστιάζει στην προαγωγή του σεβασμού για τα ανθρώπινα δικαιώματα στην Τσεχία. Η LIGA εφαρμόζει προγράμματα για την προαγωγή των ανθρωπίνων δικαιωμάτων των παιδιών, των ατόμων με αναπηρίες, των θυμάτων της αστυνομικής βίας και των εγκλημάτων μίσους καθώς και των δραστών.

Χώρα	Οργάνωση	Περιγραφή
Ουγγαρία (Ανατολικοκεντρικό ευρωπαϊκός σχηματισμός)	Ουγγρική Ένωση για τις Πολιτικές Ελευθερίες (HCLU) (1994) www.tasz.hu	Το HCLU είναι μια μη κερδοσκοπική οργάνωση προάσπισης των ανθρωπίνων δικαιωμάτων που εστιάζει στην προώθηση των νομικών μεταρρυθμίσεων και της νομικής προάσπισης του δημόσιου συμφέροντος στην Ουγγαρία. Στόχος της είναι η ανάπτυξη και ενίσχυση της κοινωνίας των πολιτών και του κράτους δικαίου στην Ουγγαρία και στην περιοχή της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης.
Λεττονία (Ανατολικοκεντρικό ευρωπαϊκός σχηματισμός)	Λεττονικό Κέντρο για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα (LCHR) (1993) www.cilvektiesibas.org.lv	Το LCHR είναι μια ανεξάρτητη μη κυβερνητική οργάνωση που εργάζεται για την εξάλειψη των διακρίσεων και της ρητορικής του μίσους, για την παροχή ασύλου, τη μετανάστευση και ζητήματα θεμελιωδών δικαιωμάτων. Ελέγχει την τήρηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, διεξάγει έρευνες και αναλύσεις πολιτικών, παρέχει νομική βοήθεια σε ζητήματα ανθρωπίνων δικαιωμάτων και συμμετέχει ενεργά σε δράσεις προώθησης της αλλαγής.
Λιθουανία (Ανατολικοκεντρικό ευρωπαϊκός σχηματισμός)	Ίδρυμα Ελέγχου της Τήρησης των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (HRMI) (2003) www.hrmi.lt	Το HRMI είναι μια μη κυβερνητική οργάνωση που εστιάζει στην προαγωγή μιας ανοιχτής δημοκρατικής κοινωνίας. Ελέγχει την κατάσταση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στη Λιθουανία, προωθεί αλλαγές στην εθνική νομοθεσία και επιδιώκει το στρατηγικό νομικό σχεδιασμό σε τομείς όπως το δικαίωμα σε δίκαιη δίκη, το δικαίωμα στην ιδιωτική ζωή, η ισότητα και καταπολέμηση των διακρίσεων και τα δικαιώματα των ευάλωτων ομάδων του πληθυσμού.
Πολωνία (Ανατολικοκεντρικό ευρωπαϊκός σχηματισμός)	Ίδρυμα επιτήρησης των συμφωνιών του Ελσίνκι για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα (HFHR) (1989) www.humanrightshouse.org	Το HFHR είναι μια οργάνωση που εστιάζει στην προαγωγή της ανάπτυξης ενός πολιτισμού που βασίζεται στο σεβασμό της ελευθερίας και των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στην Πολωνία και στο εξωτερικό. Οι μέθοδοι δραστηριότητάς της περιλαμβάνουν το στρατηγικό νομικό σχεδιασμό, τον έλεγχο και τις παρεμβάσεις. Από το 2007, το HFHR ενεργεί υπό το καθεστώς συμβούλου στο Οικονομικό και Κοινωνικό Συμβούλιο των Ηνωμένων Εθνών (ECOSOC).

Χώρα	Οργάνωση	Περιγραφή
Ελλάδα (Νοτιοευρωπαϊκός σχηματισμός)	Ελληνικό Παρατηρητήριο των Συμφωνιών του Ελσίνκι (1992) www.greekhelsinki.gr	Το Ελληνικό Παρατηρητήριο των Συμφωνιών του Ελσίνκι είναι μια οργάνωση που ελέγχει, κάνει δημοσιεύσεις και προσαπίζεται τα ζητήματα των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στην Ελλάδα και, περιστασιακά, στα Βαλκάνια. Έχει συμμετάσχει και συχνά συντονίζει τον έλεγχο ελληνικών και βαλκανικών μέσων ενημέρωσης για την προώθηση στερεοτύπων και της ρητορικής μίσους. Επίσης, έχει συντάξει παράλληλες εκθέσεις προς οργανώσεις που ελέγχουν την εφαρμογή της συνθήκης των Ηνωμένων Εθνών για τα ανθρώπινα δικαιώματα και εξειδικευμένες εκθέσεις για την κακομεταχείριση, ζητήματα εθνικής καταγωγής, τις θρησκευτικές κοινότητες και τις κοινότητες των μεταναστών.
Ουγγαρία: Διακρατική οργάνωση	Πρωτοβουλία της Ανοιχτής Κοινωνίας για Δικαιοσύνη (OSJI) (1993) www.opensocietyfoundations.org	Το OSJI είναι ένα πρόγραμμα των Ιδρυμάτων για την Ανοιχτή Κοινωνία (Open Society Foundations) που εστιάζει στην ενίσχυση του κράτους δικαίου και στο σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, των μειονοτήτων και των διαφορετικών απόψεων. Το OSJI πράττειτα ανθρώπινα δικαιώματα και αναπτύσσει την ικανότητα δικαίου για τις ανοιχτές κοινωνίες μέσω του νομικού σχεδιασμού, των δράσεων προώθησης, της έρευνας και της τεχνικής βοήθειας.
Ην. Βασίλειο: Διακρατική οργάνωση	Statewatch (1991) www.statewatch.org.uk	Το Statewatch είναι μια μη κερδοσκοπική εθελοντική ομάδα με μέλη από 18 χώρες. Η οργάνωση εστιάζει στον έλεγχο του κράτους και των πολιτικών ελευθεριών στην Ευρώπη. Ένας από τους πρωταρχικούς σκοπούς της είναι να παρέχει τις υπηρεσίες της στην κοινωνία των πολιτών έτσι ώστε να ενθαρρύνει την ενημερωμένη συζήτηση και το διάλογο.

ΕΠΙΠΡΟΣΘΕΤΟΙ ΙΣΤΟΤΟΠΟΙ:

www.victimssupporteurope.eu

http://ec.europa.eu/justice/criminal/victims/index_en.htm

Δεκεμβριος 2012

Το Ευρωπαϊκό Δίκτυο για τα Δικαιώματα *JUSTICIA* στηρίζεται οικονομικά από το πρόγραμμα «ποινική δικαιοσύνη» της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Εταίροι του δικτύου *JUSTICIA Network* είναι οι εξής οργανώσεις:

Βουλγαρική Επιτροπή επιτήρησης των συμφωνιών του Ελσίνκι
Ελληνικό Παρατηρητήριο των Συμφωνιών του Ελσίνκι
Ίδρυμα επιτήρησης των συμφωνιών του Ελσίνκι για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα (Πολωνία)
Ίδρυμα Ελέγχου της Τήρησης των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (Λιθουανία)
Ουγγρική Ένωση για τις Πολιτικές Ελευθερίες
Ιρλανδικό Συμβούλιο για τις Πολιτικές Ελευθερίες
Λεττονικό Κέντρο για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα
Ένωση για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα (Τσεχία)
Πρωτοβουλία της Ανοιχτής Κοινωνίας για Δικαιοσύνη (Ουγγαρία)
Statewatch (Ηνωμένο Βασίλειο)

9-13 BLACKHALL PLACE
DUBLIN 7, IRELAND

Τηλ. + 353 1 799
4504
Φαξ + 353 1 799
4512

info@EUJUSTICIA.NET
WWW.EUJUSTICIA.NET

